

OKUMA BECERİLERİ

Çağla Ağacı

Metin ve Sorular

BURSA İL MİLLÎ
EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

BURSA ÖLÇME
DEĞERLENDİRME MERKEZİ

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'sım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

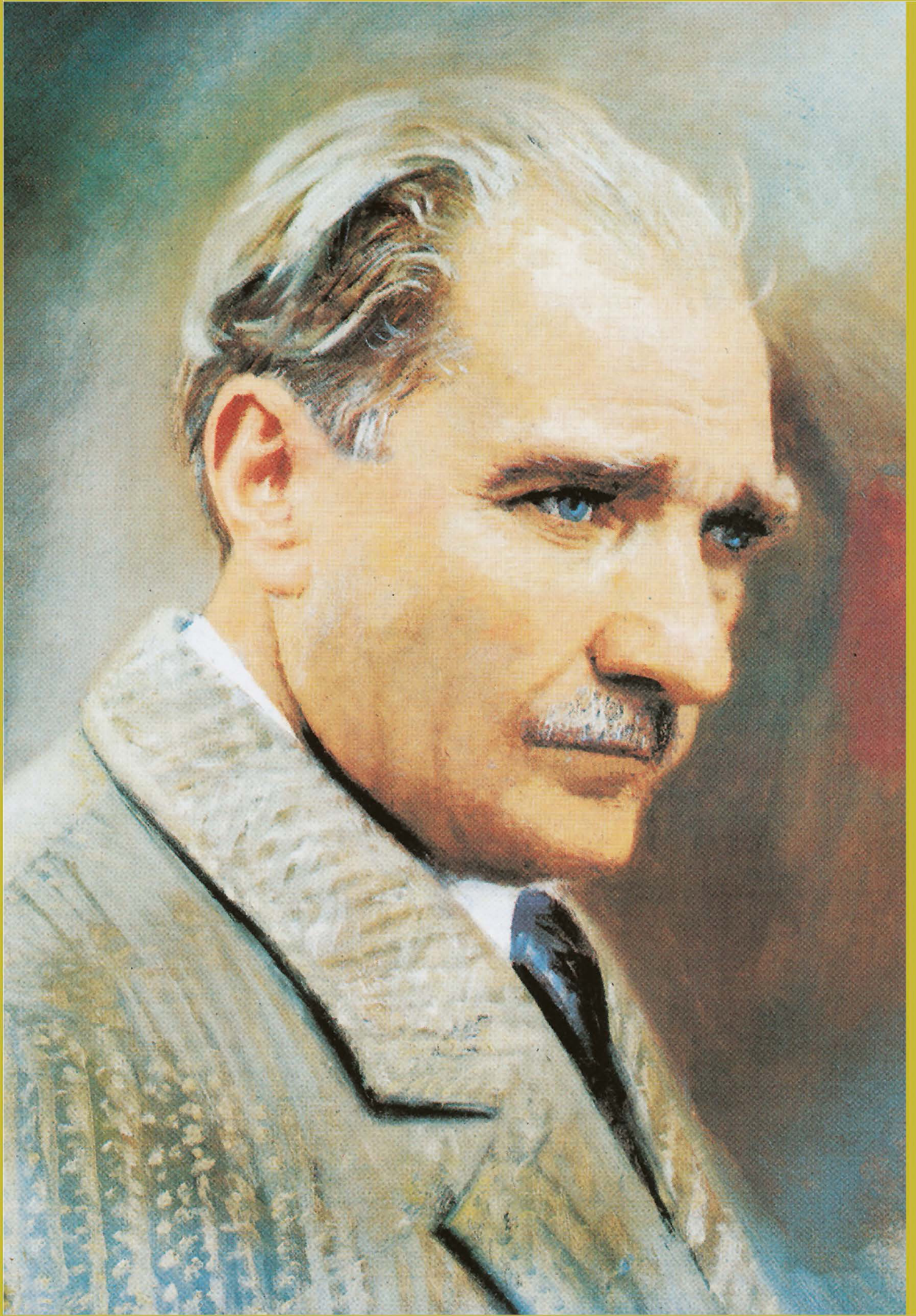
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsaît bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

Bahar günlerinden biriydi. Anneanneleri ziyarete gelmiştik. Doğduğum o küçük ilçeye... Bir haftadır buradaydık. Teyzem, ben ve kardeşlerime bol bol domatesli düdük makarna ve patates kızartması yapıyordu. Ama benim anneannelerde en sevdiğim şey, geniş bahçede bir ağacın altında oturup roman okumaktı. Sırtımı ağaca yaslayıp roman okumak ve hayallere dalmak... O gün de öyle yapıyordum. Bizim oralarda her zaman olduğu gibi güneşli bir öğleden sonraydı. Parlak güneş gözümü almıştı. Kitabı bıraktım. Gözümüne giren güneş ışığı, yüzüme küçük bir gülücük kon-

duruyordu. Tatlı hayallere dalmaya başladım yavaş yavaş. Hiç bitmesini istemediğim şeylerin hayalini kuruyordum. Örneğin asla bitmeyecek, yedikçe uzayan, göğeye kadar uzanan kıtır bir şekerleme... Karamel renginde, tadı da karamel tadında bir şekerleme... Sarı yıldızlı yazılı, parlak kırmızı ambalaja sarılı... En sevdiğim şekerleme buydu işte. Ama oturduğumuz şehirde olmazdı. Bize birkaç saat uzaklıktaki bir şehirde yaparlardı bu şekerden. Oraya yolumuz her düştüğünde, eve dönerken bizimkilere mutlaka aldırırdım. Bitmesin diye yavaş yavaş yerdim. Şimdi işte hayalimde ağzımda bu şekerden var. Her ısırışında biraz daha büyüyor. İki kat, üç kat, dört kat... Derken göğeye kadar uzuyor. Dalları neredeyse bulutları delecek bir şeker ağacı oluyor. Başlıyorum şeker ağacına tırmanmaya. Ellerim yapış yapış. Bir yandan tırmanıyor, bir yandan şekerlemeden tatlı bir ısırık alıyorum. Ben ısırıkça şeker ağacı daha da uzuyor. En tepeye, en tepeye tırmanmak istiyorum. Ama gücüm yetmiyor. Artık yorulmuşum. Aşağı inmeliyim. Ya düşersen? Sakin ol! Yavaş yavaş aşağı in şimdi. Ama kollarımda güç kalmadı ki! Ahh! Pat! Off, kalamadım ağacın üstünde ya! Bir dakika! Ta, gökten yere düştüm ama bir yere bir şey olmadı! Bacaklarımı, kollarımı kımıldatıyorum. Evet, evet iyiyim. Sadece üstüm başım yapış yapış... Biraz da toz içinde... Olsun, ağzımdaki şeker tadı hepsine değer!

“Haydi, yemek hazır! Makarnan soğuyacak!”

Teyzemin sesi bu.

“Haydi, çabuk! Nerede kaldın? Seni bekliyoruz!”

“Geliyorum!”

Gece... Ağzımda karamel tadıyla uykuya dalıyorum. Gece sabaha dönüyor. Fırlayıp bahçeye çıkıyorum. Şeker ağacım orada mı? Yo, değil. Dün hayal kurduğum ağacın altına oturuyorum. Sırtımı yashıyorum. Belki gözlerimi kapayıp ağacımı düşünürsem geri gelir. Gelmiyor. Gözlerimi sımsıkı kapıyorum. Yok, gelmiyor. Her gün o bitmeyen şekerin düşünüyordum ağacın altında oturmaya gidiyorum. Aynı kitabı alıyorum elime. Gözlerimi kapatıyorum. Sımsıkı yumuyorum.

Sıkı, daha da sıkı... Göz kapaklarım acıyınca dek sıkıyorum. Ağacımı gözlerimin önüne getirmeye çalışıyorum. Sanki ağacımı yeterince çok düşünürsem -başka bir şeyi değil, yalnızca onu düşünürsem- gözlerimi açtığımda tekrar gelir. Bu sefer yorulsam da inmeyeceğim ağacımdan. Ama gelmiyor. Gözlerimi açıyorum ama ağacım orada değil.

Böyle umutsuz bir günün daha sonunda yine gece oluyor. Üzüntüyle yatağıma uzanıyorum. Uykumda bir rüya görüyorum. Rüyamda anneannemlerin bahçesindeyim. Kucağımda kitabım, her gün oturduğum ağaca sırtımı yaslamışım. Bulutlu bir öğleden sonra... Öyle ki güneş görünmüyor. Bir kuzu görüyorum bulutların arasından. Gökyüzünden yanıma iniyor. Kahverengi. Kadife kadar yumuşak tüyleri var. Gözleri küçük birer boncuk... Ve gece kadar siyah... Ama korkmuyorum. Gözlerinin içine bakıyorum. O da benim gözlerimin içine bakıyor. Beni sırtına alıyor. Bulutlara doğru havalanıyoruz. Hava gittikçe kararıyor. Akşam olacak. Korkuyorum. Ama merak içindeyim. Nefesimi tutmuş; hayretle gökyüzüne, üstünde uçtuğumuz bulutlara bakıyorum. Bulutlar o kadar yakın ki biz uçarken ellerim, kollarım bulutlara değişiyor. Ne kadar yumuşaklar! Pamuk gibi! Bulutların içinden geçiyoruz. Açık bir gökyüzüne varıyoruz. Pembemsi bir güneş açmış. Pembe-mavi renkte bir gökyüzü... Pamuk şeker gibi... Saçlarımda pamuk şekerin kokusunu hissediyorum. Ellerim sanki gene yapış yapış. Bir de ne göreyim! Karamel renginde bir nehir! En sevdiğim şekerleme şimdi de nehir olmuş, akıyor. Şeker nehri gökyüzünü delmiş, taa hiç bilmediğim ufuklara kadar uzanıyor. Başu belli değil, sonu belli değil. Şeker nehrine yaklaştıkça kahverengi kuzu yavaşlıyor. Ellerimi uzatıyorum. Parmağımı şeker nehrine daldırıyorum. Mmmm, çok lezzetli! Dayanamıyorum, nehrin içine giriyorum. Elim, kolum, saçlarım her yerim şeker... Her yerim yapış yapış... Sevinçten bir çığlık koparıyorum. Kahkahalar ata ata, doya doya, karamelli şekerden yiyorum.

Gözlerimi açtım. Sabah olmuş. Rüyaymış. Ama hâlâ ağızımda karamel tadı. Ellerim de yapış yapış. Elimi saçlarıma götürüyorum. Saçıma da karamel yapışmış... Küçük pencereden güneş giriyor. Yatağımdan başımı dışarı uzatıyorum. Çağla! Çağla ağacı! Tam pencerenin önünde bir çağla ağacı yeşermiş! Çağla çıkmış! Ama daha vardı ağacımızın meyve vermesine. Çağla benim en sevdiğim meyve! Bütün yıl bunu beklerim! Demek bu sene erken çıkmış.

Bahçeye çıkıyorum. Çağla ağacının yanına gidiyorum. Bir tane koparıyorum! Mmmm, çok seviyorum çağlayı ya! Sevinçten gülümsüyorum. Başımı göğe kaldırıyorum. Beni şeker nehrine götüren kahverengi kuzu, bulutların arasından bana bakıyor. Sevgili güneş, sevgili çağla ağacı ve ben kahverengi kuzuyu selamlıyoruz. Sanki o da bize mi gülümsüyor ne?

Yazar: Ömür KURT

Çizer: Rümeyza ÖZUSLU

7'DEN 70'E Çocuk Edebiyat Kültür, Aralık 2020, Sayı 21

1. Çocuk; anneannesini ziyarete ne zaman, nereye gitmiştir?

- A) Yaz geldiğinde anneannesinin evine
- B) Bir bahar günü, doğduğu küçük ilçeye
- C) Tatil zamanı, küçük bir ilçeye
- D) Sonbaharda, doğduğu şehre

2. Teyzesi, yazar ve kardeşleri için hangi yemekleri yaparmış? Yazınız.

.....

.....

3. Çocuğun anneannesinde yapmayı en sevdiği şey nedir? Yazınız.

.....

.....

4. Çocuğun bitmesini hiç istemediği şey nedir? Yazınız.

.....

.....

5. Çocuğun en sevdiği şekerlemeyi yavaş yavaş yemesinin sebebi nedir?

- A) Bitmesini istememesi
- B) Hastalandığından canının istememesi
- C) Tadının her zamankinden farklı olması
- D) Arkadaşlarına ikram etmek istemesi

6. Şekerleme, çocuğun hayalinde neye dönüşmüştür? Yazınız.

.....

.....

7. Çocuğun şeker ağacının üstünde kalamamasının nedenini yazınız.

.....

.....

8. Çocuğu, kurduğu şeker ağacı hayalinden koparan olay nedir? Yazınız.

.....

.....

9. Sabah uyandıında Şeker ağacının geri gelmesi için ocuk neler yapmıŐtır? Yazınız.

.....
.....

10. Çocuğun, günü umutsuz olarak nitelendirmesinin sebebi nedir?

- A) En sevdiği Őekerlemelerden yiyememesi
- B) İsteklerinin olmaması
- C) Şeker ağacının gelmemesi
- D) Hayallerine ulaŐamaması

11. ocuk, rüyasında gördüğü kuzunun gözlerini neye benzetmektedir? Yazınız.

.....
.....

12. AŐađdakilerden hangisi çocuğun rüyasında gördüklerinden biri deđildir?

- A) Kahverengi koyunun gökyüzünden yanına inmesi
- B) Bulutsuz gökyüzünde pembemsi bir güneŐin aması
- C) ocuđun en sevdiği karamelli Őekerlemenin bir nehir olması
- D) Dallarını neredeyse bulutları delecek Şeker ağacına tırmanması

13. Çocuk, neyi pamuk şekerine benzetiyor? Nedeniyle birlikte yazınız.

.....
.....

14. Çocuğa sevinçten çığlık attıran olay nedir?

- A) Karamel renginde bir nehir görmesi
- B) Kuzunun sırtında gökyüzündeki bulutlara değmesi
- C) Şekerden nehrin gökyüzünü delip ufuklara uzanması
- D) İçine girdiği nehirden doya doya karamelli şeker yemesi

15. Çocuk niçin tüm sene boyunca çağla ağacının meyve vermesini beklemektedir? Yazınız.

.....
.....

16. Çocuk, başını gökyüzüne kaldırdığında ne görüyor?

- A) Bulutların arasından bakan kahverengi kuzuyu
- B) Çok sevdiği çağla ağacının dallarını
- C) Gökyüzüne uzanan şeker nehrini
- D) Çocuğa gülümseyen güneşi

